

Arbete och uppehållsrätt

Alla EU-medborgare har rätt att arbeta i ett annat EU-land. Detta är en av grundbultarna i EU-fördraget. Fri rörlighet för varor, tjänster, människor och kapital. Den fria rörligheten på arbetsmarknaden fastställs bland annat i artikel 45 i EUF-fördraget.

Detta är grundvillkoren:

En EU-medborgare har rätt att

- söka jobb i ett annat EU-land
- arbeta där utan arbetstillstånd
- bo där medan hen arbetar
- stanna kvar där sedan anställningen upphört
- behandlas på samma sätt som landets egna medborgare när det gäller tillgång till arbete, arbetsvillkor samt alla andra sociala förmåner och skatteförmåner.
- Familjemedlemmar till ovannämnda har rätt att flytta med.

Människor som har kompetens / utbildning i ett lokalt eller nationellt bristyrke har om de inte hittar arbete genast, laglig rätt att stanna i Sverige också för att söka arbete. Dessa människor anses ha "en verklig chans att hitta ett jobb" och har därmed uppehållsrätt. Här finns Migrationsverkets årligen uppdaterade förteckning över svenska bristyrken:

<https://www.migrationsverket.se/download/18.4100dc0b159d67dc614c0a6/1498632910053/MIG-RFS%2006%202017.pdf>

Inget krav på heltidsarbete för att ha uppehållsrätt

Det finns inget krav på heltidsjobb för att uppehållsrätt genom arbete i Sverige. Det räcker att ha arbete motsvarande en dag i veckan.

EU-domstolen Mål C-456/02 Trojani, samt mål C-14/09 Genc är vägledande rättsfall ifråga om detta.

Förslag på arbetsordning för den som vill arbeta/studera i Sverige

- Gå till närmaste Arbetsförmedling och be att få bli inskriven som arbetssökande i Sverige.
- Be om hjälp av Arbetsförmedlingen att få ett samordningsnummer. (Arbetsförmedlingen kontaktar Skatteverket som administrerar fram ett personligt samordningsnummer).
- Skriv ett snyggt cv utifrån tidigare erfarenheter från skola och arbetsliv. Kolla om du har kompetens inom ett bristyrke i Sverige (Migrationsverket gör en årlig förteckning över svenska bristyrken). Den som har kompetens inom ett bristyrke har rätt att stanna i Sverige också som arbetssökande, utan att ännu ha ett arbete.
- Sök jobb aktivt. Gå runt till företag och presentera dig. Dela ut cv och kontaktuppgifter. Om du inte får arbete, lämna varje månad in en rapport till Arbetsförmedlingen som visar att du aktivt sökt arbete. Viktigt att det finns dokumentation på detta om uppehållsrätten skulle ifrågasättas.
- Sök upp kommunala vuxenutbildningen och ansök om en plats i SFI-undervisningen. Det är oftast möjligt att läsa SFI antingen på dagtid eller på kvällstid. Bevisa din uppehållsrätt för kommunala vuxenutbildningen.
- Så fort samordningsnumret kommit, gå till banken och öppna ett bankkonto. (Det är krångligt för arbetsgivare i Sverige att anställa någon som saknar bankkonto.) Ställ dig också i bostadskön. Det tar tid att få lägenhet för den som ska köa.
- När du börjat arbeta, ansök om folkbokföring i Sverige för att så fort som möjligt få ett svenskt personnummer.
- Gå med i facket så att du får möjlighet till a-kassa om du senare blir arbetslös.
- Ansök om personnummer också för de närmaste familjemedlemmarna.